

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
 ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
 ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ
 ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
 ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
 ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
 Διεύθυνση : Κύπρου 30, Μεσολόγγι
 Πληρ. : Διβάρη Ευτυχία Υγειον/κος Επιθ/τής
 Αριθμ.Τηλ. : 2631361604
 e-mail : e.dibari@aitnia.pde.gov.gr

07.08.2024 14:32:57
 ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
 ΥΠΟΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
 ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
 ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
 Δ/κον Περιβάλλοντος
 Μεσολόγγι, 06/08/2024
 Π. οικ. ΠΔΕ/ΔΔΥΚΜΠΕΔ/Ε/253848/3691
 ΠΡΟΣ: 1. Δ/νση Κτηνιατρικής
 ΠΕ Αιτωλ/νίας
 2. Δ/νση Αγροτικής
 Οικονομίας ΠΕ Αιτωλ/νίας

ΘΕΜΑ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΝΕΚΡΩΝ ΖΩΩΝ -ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΣΧΕΤ.: Η αρ. Α3505/5-8-2024 Απόφαση Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Δεδομένης της επιζωοτίας της πανώλης των μηρυκαστικών που έπληξε και το Νομό Αιτωλ/νίας και της αδυναμίας αποτέφρωσης (ως η αποτέφρωση απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία) λόγω της έλλειψης αποτεφρωτηρίων εντός ορίων νομού για το μεγάλο αριθμό ζώων που μπορεί να προκύψει, για να αντιμετωπιστεί η αιφνίδια κατάσταση και προκειμένου να προληφθούν συνέπειες για το Περιβάλλον (έδαφος, επιφανειακά και υδάτινα συστήματα) και τη Δημόσια Υγεία αλλά και περαιτέρω συνέπειες για το ζωικό κεφάλαιο της περιοχής, επισημαίνουμε τα παρακάτω που αποτελούν σημαντικά μέτρα πρόληψης και ιδίως σε έκτακτες περιπτώσεις όπως η παρούσα επιζωοτία. Έτσι και εφόσον η αποτέφρωση δεν είναι εφικτή, προκειμένου να αποφευχθεί διασπορά του νοσήματος και με γνώμονα την προστασία της Δημόσιας Υγείας βάση των υγειονομικών διατάξεων που απορρέουν από τον ΑΝ 2520/1940, η μόνη λύση είναι η υγειονομική ταφή των πτωμάτων των θανατοθέντων ζώων σε χώρο πλησίον της μονάδας, με τα παρακάτω μέτρα πρόληψης:

- Οι χειριστές των πτωμάτων και των ζώντων ζώων θα χρησιμοποιούν ατομικά μέτρα προστασίας (ενδυμασία αδιαπώστη-ολόσωμη φόρμα, γάντια αδιαπώστηα και βαρέως τύπου, μάσκες, μπότες). Με το πέρας της εργασίας οι χειριστές θα απολυμαίνουν την στολή τους με απολυμαντικό ενώ τη φορούν και ότι απορρίπτεται θα συλλέγεται σε βαρέως τύπου σακούλες και θα σφραγίζεται, για απόρριψη σε ΧΥΤΑ. Η επαναχρησιμοποιούμενη ενδυμασία θα πλένεται μετά από τη χρήση και την απολύμανση με νερό πάνω από 65° C και σαπούνι.
- Η υγειονομική ταφή θα γίνεται σε χώρο, κατά προτίμηση ιδιόκτητο της πληγείσας κτηνοτροφικής επιχείρησης, εφόσον τα εδαφολογικά και περιβαλλοντικά στοιχεία του χώρου το επιτρέπουν.
- Οι τάφοι θα έχουν το δυνατό μικρότερο βάθος (όχι μεγαλύτερο των 3,5 – 4,0 μέτρων, ανάλογα με τη σύνθεση του εδάφους), καλύπτεται όλη η επιφάνεια του σκάμματος με σκόνη ή πέτρα ασβέστη σε πάχος 10 cm, θα τοποθετείται αδιαπέραστο πλαστικό που θα καλύπτει και τα πρηνή του σκάμματος, θα απορρίπτονται εντός τα πτώματα σε στρώσεις με ρήψη ασβέστη ταυτόχρονα και θα καλύπτονται με ασβέστη πάχους 10 cm και χώμα πάχους 2,0-3,0 μέτρων τουλάχιστον, εκ των οποίων ένα μέτρο χώματος θα είναι υπερυψωμένο της επιφάνειας του εδάφους.
- Οι θέσεις των τάφων θα βρίσκονται κατάντη θέσεων υδροληψίας και όχι ανάντη και σε απόσταση τουλάχιστον 500 μέτρων από αυτές (πηγών, γεωτρήσεων).

υδρομαστεύσεων, λεκανών συγκέντρωσης νερού, ακτών λιμνών, λιμνοθαλασσών και θαλασσών και ορίων ποταμών) .

- Οι χώροι υγειονομικής ταφής θα είναι μακριά από κατοικημένη περιοχή, χωρίς έντονες ανθρώπινες δραστηριότητες, σε περιοχές με αδιαπέραστα ή εδάφη που δημιουργούν φυσικό φίλτρο ρύπων. Προτιμώνται εδάφη αργιλώδη με σημαντική ποσότητα άμμου ή με ψαμμίτες , όχι ρωγμώδη (αποκλείονται τα ασβεστολιθικά). Επίσης αποκλείονται περιοχές που ο υδροφόρος είναι ψηλά.
- Οποιαδήποτε απόρριψη όποιου νεκρού ζώου επιφανειακά σε ρέματα, παραποτάμιας περιοχές, αποστραγγιστικούς αύλακες ή στο έδαφος παρά των δρόμων και σε άλλα σημεία ή με πρόχειρη ταφή χωρίς απαιτούμενα μέτρα απαγορεύεται και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για το Περιβάλλον, την υγεία των ζώων και κατ' επέκταση τη Δημόσια Υγεία. Ιδιαίτερα απορρίψεις ή ταφή σε σημεία κοντά σε πηγές ή χαμηλού βάθους υδροληψίες εγκυμονούν κινδύνους και για το πόσιμο νερό αλλά και τη μετάδοση του νοσήματος .
- Τα ανωτέρω ισχύουν και για τη διάθεση της κόπρου των μολυσμένων εκτροφών.
- Η απολύμανση των επιφανειών που μπορεί να είναι μολυσμένες από τα ασθενή ζώα συνιστάται να γίνεται με απολυμαντικά σύμφωνα με τις οδηγίες των κτηνιάτρων. Στην περίπτωση απολύμανσης με διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου αυτή θα γίνεται σε αναλογία 1: 9 (1 μέρος υποχλωριώδους νατρίου 12% με 9 μέρη νερού). Η απολύμανση θα γίνεται από χειριστές του διαλύματος με ατομικά μέσα προστασίας και μάσκα με φίλτρα ενεργού άνθρακα ή άλλα για ανόργανα αέρια και σε καλά αεριζόμενο χώρο.

Τα ανωτέρω μέτρα κρίνονται επιτακτικά, δεδομένου των ελλείψεων δυνατοτήτων ορθής διαχείρισης νεκρών ζώων όπως επιτάσσει η νομοθεσία, προκειμένου να διασφαλιστεί η Δημόσια Υγεία από την επιζωοτία και από αυθαίρετες διαθέσεις ασθενών ζώων, χωρίς ή με ελλιπή μέτρα. Σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστούν την ισχύουσα νομοθεσία για τη «Διαχείριση υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης και νεκρά ζώα μολυσματικού τύπου».

Εννοείται ότι τηρούνται όλα τα μέτρα για την υγιεινή των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με τους όρους ορθής υγιεινής και κτηνιατρικής πρακτικής που αναφέρονται τόσο στις οδηγίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αλλά και στην Υγειονομική Διάταξη 2000/1995 (ΦΕΚ 343 Β/1995) στο μέρος που ισχύει όσο και με τους όρους των κατά τόπους κτηνιατρικών υπηρεσιών.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και οι λοιπές υπηρεσίες της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας αλλά και οι άλλοι φορείς στις οποίους αποστέλλεται ή κοινοποιείται το παρόν, παρακαλούνται να συνδράμουν στον ανωτέρω σκοπό και επιπλέον να επιτηρούν ώστε να εφαρμόζονται αυστηρά τα απαιτούμενα στις κτηνοτροφικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις.

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ
Η ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ Δ/ΝΣΗΣ**

**ΣΤΑΜΟΥΛΗ ΑΘΗΝΑ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΑ ΤΕ ΜSc**

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Αιτωλ/νίας
2. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δημόσιας Υγείας
3. Υπουργείο Υγείας, Δ/ση Δημόσιας Υγείας
4. Δ/ση Υδάτων Δυτικής Ελλάδας
5. Δ/ση Κτηνιατρικής ΠΔΕ

6. Δ/ση Πολιτικής Προστασίας ΠΔΕ
7. Δ/ση Χωρικού Σχεδιασμού και Περιβάλλοντος ΠΔΕ
Τμήμα Υδροοικονομίας και Περιβάλλοντος ΠΕ Αιτωλ/νίας
8. Δήμος Ν. Αιτωλ/νίας